

Behandeld door: Hans Loef, ambtelijk secretaris G27-sociale pijler / Kees Raas, ambtelijk
Datum: secretaris G27-fysieke pijler, 7-2-2007,
Onderwerp: Gevolgen van het Regeerakkoord voor het takenpakket van gemeenten

Gevolgen van het Regeerakkoord voor het takenpakket van gemeenten

In dit memorandum wordt geïnventariseerd welke gevolgen het Regeerakkoord heeft voor het takenpakket van gemeenten. Daarbij wordt voorbijgegaan aan de rol van gemeente als werkgever van ambtenaren. Terzijde worden ook alle beleidsvoornemens gelaten die maatschappelijke partners van gemeenten raken en daarmee indirect betekenis hebben voor gemeenten. In veel gevallen wordt in het Regeerakkoord niet duidelijk wie wat wanneer gaat doen. Daarover zegt het Regeerakkoord: "Het kabinet zal dit coalitieakkoord uitwerken in een beleidsprogramma, te presenteren voor de zomer en in te vullen met Prinsjesdag 2007, waarin de zes pijlers en 10 bijbehorende projecten nader vorm krijgen. De 10 projecten beogen integrerend te werken zowel voor het beleid, in de uitvoering als tussen de ministeries. Ze moeten ontkokering bevorderen en samenhang tot stand brengen. Per project is één bewindspersoon verantwoordelijk, ook voor het verkeer met het parlement." Wanneer duidelijk lijkt of vermoed wordt dat gemeenten een rol krijgen, zijn voornemens wel opgenomen. Ook algemene normen voor overheidsgedrag blijven buiten beschouwing, tenzij deze geoperationaliseerd zijn naar gemeentelijk niveau.

Het Regeerakkoord is opgebouwd uit zes pijlers met in totaal tien projecten. De zes pijlers zijn verder onderverdeeld in verschillende thematische paragrafen.

Hieronder zijn alleen letterlijk citaten uit het Regeerakkoord opgenomen.

Opgaven voor Nederland: zes pijlers

Pijler 2: Een innovatieve, concurrerende en ondernemende economie

Project: Aanval op de schooluitval Om in 2012 te komen tot halvering van de schooluitval wordt het offensief aanval voortgezet en versterkt in samenwerking tussen overheid, ouders, scholen, bedrijfsleven (voor stages en leer/werkplekken), maatschappelijk werk, jeugdzorg, gemeenten en politie.

Pijler 4: Sociale samenhang

Project: Van probleemwijk naar prachtwijk Er komt een offensief om probleemwijken te ontwikkelen naar prachtwijken. Onderdeel daarvan zijn aanvalsplannen met gemeenten, woningcorporaties, bedrijfsleven, politie, welzijnswerk en scholen, waarbij zij het eens worden over doelen, geld en middelen. De rijksoverheid is medefinancier, inspirator en verbinder.

Project: Deltaplan Inburgering De wachtlijsten voor inburgerings- en taalcurssussen worden weggewerkt. De inburgering wordt verdiept: het gaat om 'meedoen' in de breedste zin van het woord. Wie meedoet, hoort er vervolgens ook echt bij. Met gemeenten, maatschappelijke organisaties en onderwijsinstellingen maakt de rijksoverheid dit Deltaplan.

Project: Kansen voor Kinderen Een brede aanpak van zorg voor en bescherming van kinderen en jeugd wordt in een project vormgegeven. De gedachte daarachter is: de kokers voorbij, rekening houdend met de aanbevelingen van de Operatie 'Jong'. Er komen Centra voor Jeugd en Gezin, waarin jeugdzorg en opvoedondersteuning en andere organisaties elkaar vinden en de handen ineen slaan.

Project: Iedereen doet mee Er komt een inzet op verbreding en verdieping van arbeidsparticipatie en van maatschappelijke participatie (mantelzorg, vrijwilligerswerk). Deze inzet wordt mede uitgewerkt in samenspraak met sociale partners in de vorm van een sociaal akkoord.

Pijler 5: Veiligheid, stabiliteit en respect

Project: Veiligheid begint bij Voorkomen Het voorkomen van (jeugd)criminaliteit, recidive, radicalisering, asociaal gedrag en fraudebestrijding wordt geïntensiveerd. Waar grenzen worden overschreden, volgt een stevige aanpak. De overheid spreekt burgers, scholen, bedrijven, publieke instellingen en diensten daarbij aan. De verschillende initiatieven van de overheid op dit terrein, waaronder het Doe Normaal-project, worden gebundeld.

Pijler 6: De overheid als bondgenoot en een dienstbare publieke sector

Project: Urgentieprogramma Randstad De verantwoordelijke minister stelt in samenspraak met de betrokken gemeenten en provincies een urgentieprogramma op voor de Randstad (Randstadoffensief), waarmee een betere bereikbaarheid en een beter woon-, werk- en leefklimaat wordt bereikt onder andere door de bestuurlijke drukte te verminderen en een meer slagvaardig optreden van de overheid.

II. Een innovatieve, concurrerende en ondernemende economie.

Economie en ondernemerschap

8. De procedure van vergunningverlening voor bedrijven wordt - door bundeling van vergunningen en ruime toepassing van het instrument van de lex silentio positivo - zo aangepast dat vergunningen aanzienlijk sneller worden verleend.

9. Het oneigenlijke gebruik van de toerismebepaling in de Winkeltijdenwet ter verruiming van het aantal koopzondagen wordt tegengegaan.

10. Kansrijke initiatieven en betekenisvolle sectoren in de Nederlandse economie zullen mede vanuit het kennis- en innovatiebeleid gericht worden ondersteund, in het kader van de zogenaamde sleutelgebiedenaanpak.

Kennis en innovatie

5. Herijking van het reguliere vreemdelingenbeleid conform de nota 'Naar een modern migratiebeleid' wordt uitgewerkt in een meerjarenprogramma voor de immigratie ten behoeve van de arbeidsmarkt en door continuering en verdere verbetering van het beleid ten aanzien van "kennismigranten". Bezien wordt of de hoogte van leges onnodige belemmeringen oplevert voor deze groepen; alsdan wordt de hoogte van deze leges aangepast.

Mobiliteit en infrastructuur

6. In het stads- en streekvervoer komt ruimte om te experimenteren met tariefdifferentiatie, waaronder gratis OV voor specifieke doelgroepen.

Regionale economische ontwikkeling

1. Met regio's zullen - in aanvulling op het huidige beleid - afspraken worden gemaakt over versterking van de regionale economische ontwikkeling.
2. Voor regionaal economisch beleid w.o. bereikbaarheid worden extra middelen vrijgemaakt.
3. De afspraken met Noord-Nederland over economische structuurversterking door een snelle Zuiderzeelijn-spoorverbinding zullen worden nagekomen. Indien een dergelijke snelle verbinding onvoldoende structuurversterkend rendement oplevert en/of niet verantwoord te exploiteren is, dient er, afgestemd met het Noorden en Flevoland en, uitgaande van deze afspraken, een alternatief samenhangend pakket te komen. Daarvan maken infrastructurele maatregelen een substantieel deel uit.

Onderwijs

Goed onderwijs is in het belang van leerlingen en van de samenleving. Ieder mens heeft talenten en mogelijkheden. Ontplooiing van talenten is waardevol voor mensen zelf en voor de samenleving. Niemand mag de school verlaten zonder afgeronde opleiding. Daarom vinden investeringen plaats in de kwaliteit van het onderwijs en wordt schooluitval stevig aangepakt.

2. Scholen hebben recht op naleving en bescherming van hun grondslag en traditie.
3. Segregatie in het onderwijs moet worden bestreden. Zonder dat er sprake is van een acceptatieplicht, zal hier sterk op worden ingezet. Mede daarom wordt het recent in werking getreden onderwijsachterstandsbeleid voortvarend ten uitvoer gebracht, zal er versneld worden gewerkt aan gemengde stadswijken en wordt overleg tussen grote steden en randgemeenten over de gezamenlijke huisvestingsproblematiek gestimuleerd en gefaciliteerd. Om daarnaast te bevorderen dat elk kind gelijke kans heeft om op school te worden toegelaten, wordt er vanaf 2008 gewerkt met vaste aanmeldmomenten voor het primair onderwijs, eventueel aangevuld met een loting.
4. Het kleinschalig organiseren van scholen, eventueel binnen bestaande grootschalige verbanden, zal worden bevorderd. Tegen die achtergrond zal de fusieprikkel voor het voortgezet onderwijs worden afgeschaft.
11. Bestrijding van voortijdig schoolverlaten zal krachtig ter hand worden genomen. Uitgangspunt vormt hierbij de nota "Aanval op de uitval". In het kader van voorkomen van voortijdig schoolverlaten wordt het bedrag per deelnemer in het MBO verhoogd, zodat betere begeleiding kan worden gerealiseerd. Hier ligt ook een grote maatschappelijke verantwoordelijkheid voor het bedrijfsleven: ondernemingen zullen voldoende stage- en opleidingsplaatsen moeten aanbieden. Het beroepsonderwijs zal moeten zorgen voor de aansluiting met de beroepspraktijk.
12. In het onderwijsachterstandenbeleid zal de drempel van 6,4% worden verlaagd naar 3%.
13. Wetgeving die doorstroming in de beroepskolom vmbo-mbo-hbo belemmert zal worden geschrapt.
14. Het concept van brede scholen zal worden gestimuleerd.

III. Duurzame leefomgeving.

Ontwikkeling van de ruimte.

1. De ruimtelijke inrichting wordt in belangrijke mate lokaal bepaald. Het Rijk stelt structuurvisies op voor ruimtelijke orderingsvraagstukken en projecten die het lokale en/of regionale niveau overstijgen. De nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening en de Nota Ruimte geven daartoe de mogelijkheden en definiëren ook de positie en verantwoordelijkheden van medeoverheden als het gaat om de inrichting van Nederland. Aanpassing aan de gevolgen

van de klimatologische ontwikkelingen zullen een voorname rol spelen bij de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling.

2. Ruimtelijke projecten, zoals de ontwikkeling van de Nationale Landschappen, de mainport Schiphol, de Noord- en Zuidvleugel en de verdere ontwikkeling van Almere, Zuid-Oost Brabant en Noord Limburg worden in samenhang gezien met infrastructuur en (openbaar) vervoer. In plaats van het MIT komt er een Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT).

5. Plattelandsontwikkeling zal een hoge prioriteit krijgen gericht op een vitaal en veelzijdig platteland. 6. Behoud van voldoende voorzieningen in kleine kernen op het platteland wordt ondersteund. Met het oog op het behoud van een vitaal platteland wordt het mogelijk gemaakt dat plattelandsgemeenten voor de eigen bevolking kunnen bouwen. De Huisvestingswet zal hiervoor worden aangepast.

Dierenwelzijn

1. De inzet is te komen tot een verdere verbetering van het dierenwelzijn. Nog dit jaar zal een nieuwe Nota Dierenwelzijn worden uitgebracht, waarin het dierenwelzijnsbeleid wordt uitgewerkt.

IV. Sociale samenhang

Speciale aandacht is nodig voor de wijken waar veel problemen samenkomen. Samen met alle betrokkenen willen we die probleemwijken omvormen tot wijken waar mensen kansen hebben en weer graag wonen.

Participatie In onze samenleving is arbeid meer dan een middel om inkomen te verwerven. Het biedt de mogelijkheid om 'bij te blijven' in een veranderende samenleving, een gelegenheid om nieuwe kennis en vaardigheden op te doen. Meer nog dan inkomen is werk een middel tot ontplooiing, zingeving en integratie. Participatie komt eveneens tot uitdrukking in zorg voor elkaar, in vrijwilligerswerk en in mantelzorg. Het is van belang dat het beleid ook deze vormen volwaardig aandacht geeft. Vergrijzing is een van de verschijnselen die de samenleving kleuren en veranderen. Ouderen leveren een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling en het functioneren van de samenleving. Ouderen zijn sociaal kapitaal dat van grote waarde is voor het adresseren van de maatschappelijke vragen waar we voor staan. Er staan nog steeds te veel mensen langs de kant, zoals bijstandgerechtigden, langdurig werklozen, gedeeltelijk arbeidsgeschikten, herintredende vrouwen, jongeren zonder startkwalificaties en ouderen met onvoldoende perspectief op een baan. Geringe(re) arbeidsproductiviteit, grote afstand tot de arbeidsmarkt en/of het persoonlijke arbeidsverleden kunnen toetreding tot de arbeidsmarkt in de weg staan. De armoedeval kan mensen in een uitkering gevangen houden. We willen iedereen een eerlijke kans op werk bieden. Hier ligt een opgave voor kabinet en sociale partners gezamenlijk.

1. Het kabinet dient snel na zijn aantreden met sociale partners en **gemeenten** het gesprek aan te gaan om te komen tot een gezamenlijke agenda en werkafspraken voor een te houden "participatietop" van kabinet, sociale partners en gemeenten nog vóór de zomer. De inzet is om met sociale partners – die zich in het recente MLT-advies van de SER gebonden hebben aan een ambitieuze participatiedoelstelling – tot een gezamenlijke aanpak te komen, waaronder begrepen een sociaal akkoord, die moet leiden tot een substantiële verhoging van de arbeidsparticipatie. Het streven is om in samenspraak oplossingen te vinden voor de aanpak van de problematiek van de onderkant van de arbeidsmarkt en de begeleiding van moeilijk bemiddelbare groepen naar de arbeidsmarkt. Daarbij zal in ieder geval aandacht worden besteed aan:

a. Varianten van werk voor mensen die anders langdurig op een uitkering zijn aangewezen:

- i. Participatiebanen;
  - ii. Participatieplaatsen;
  - iii. Brugbanen;
  - iv. Opstapbanen en
  - v. Investeringsbanen.
- b. De ontwikkeling van een markt voor persoonlijke dienstverlening;
  - c. Vormgeving van loonkostensubsidies aan werkgevers en/of loonaanvullingen aan werknemers.
  - d. De toekomst van de WSW.

De centrale vraag is hoe deze arrangementen mensen die anders moeilijk zijn in te schakelen op de arbeidsmarkt toch toegang daartoe kunnen bieden of hen in staat stellen zich op andere wijze maatschappelijk nuttig te maken. Ook zal aandacht dienen te worden besteed aan de uitvoeringsaspecten onder andere in relatie tot de WWB de WSW. Tevens zullen in de context van een beoogde verschuiving van baan- en uitkeringszekerheid naar werk- en inkomenszekerheid aan de orde moeten komen de thema's arbeidsmarktbeleid, scholing en opleidingen (employability), WW en flexibilisering en de betekenis van het ontslagrecht daarvoor.

Om participatie te bevorderen zullen voorts de volgende maatregelen worden genomen:

4. De arbeidsparticipatie van mensen met lagere inkomens zal worden ondersteund door de invoering van een inkomensafhankelijke arbeidskorting (EITC) in de plaats van de huidige arbeidskorting. Voor huishoudens met kinderen waarvan beide partners werken komt bovenop de inkomensafhankelijke arbeidskorting een inkomensafhankelijke combinatiekorting. Beide maatregelen worden mede gefinancierd uit de bevroering van de algemene heffingskorting.
5. Het stelsel van sociale zekerheid zal zodanig worden ontwikkeld en ingezet dat het verwerven van nieuwe vaardigheden, employability en arbeidsgeschiktheid worden bevorderd.
6. Vrijwilligerswerk en mantelzorg zullen ruimer financieel worden gestimuleerd.
7. Tweeverdieners die gebruik maken van informele kinderopvang krijgen een betere toegang tot financiële ondersteuning.
8. De ruimte voor gemeenten om via maatwerk participatiebevorderend beleid te voeren zal worden vergroot door hen meer budgetzekerheid te geven bij de inzet van WWB-gelden (W-deel).
9. Om voor gemeenten een samenhangende aanpak mogelijk te maken, zullen zoveel mogelijk de bestaande schotten tussen de diverse op re-integratie en participatie gerichte budgetten worden weggenomen, waaronder begrepen de inburgeringbudgetten.
10. CWI, UWV en gemeenten worden via prestatie-afspraken aangespoord om hun werkzaamheden op elkaar af te stemmen en de kwaliteit en effectiviteit van de dienstverlening en re-integratie te verbeteren. Op lokaal niveau worden arbeidsmarktbeleid en re-integratie samen gebracht in één loket.
11. De uitbreiding van de werkingsfeer van de Wet gelijke behandeling chronisch zieken en gehandicapten wordt met kracht voortgezet.
12. Voor mensen met een (licht) verstandelijke beperking biedt werk een zinvolle dagbesteding en een vorm van structuur. Het is van het grootste belang om deze mensen de kans te geven te werken. Er komt extra budget beschikbaar voor de intensivering van begeleid werken en sociale werkplaatsen, onder meer om de wachtlijsten weg te werken (WSW-budget).

Inkomensbeleid

3. De mogelijkheden voor gemeenten voor het voeren van een gericht armoedebeleid, schuldhelpverlening en inkomensondersteuning worden verruimd, waar mogelijk in

samenhang met bevordering van arbeidsparticipatie. Voor gerichte ondersteuning van kwetsbare groepen komen extra middelen beschikbaar.

4. Bijzondere aandacht gaat uit naar chronisch zieken en gehandicapten. De tegemoetkoming voor buitengewone lasten wordt beter op hen toegesneden en overgeheveld naar de WMO.

Integratie

Samenleven, gemeenschapszin, gedeelde waarden en normen en solidariteit zijn essentiële kwaliteiten om als nationale gemeenschap kansen te realiseren en weerbaar te zijn in een open, internationale samenleving. Sociale cohesie vraagt een blijvende inzet voor een klimaat van zekerheid, verantwoordelijkheid en participatie. Maatschappelijke integratie is daarvoor noodzakelijk. Dat is niet alleen een kwestie van individuen die hun plaats vinden in het maatschappelijk bestel, maar ook van wederzijdse afhankelijkheid, respect voor elkaar en verdraagzaamheid tussen personen en de gemeenschappen waarin zij leven. Gelijke behandeling is één van de grondrechten van onze samenleving.

1. Voorwaarde voor integratie is dat we elkaar kunnen verstaan, begrijpen en verdragen. Kennis van de taal, de samenleving en gemeenschappelijke waarden en geschiedenis is dan ook wezenlijk voor die integratie, en voor het kunnen participeren in de samenleving. Inburgering is daarom noodzakelijk voor wie hier wil verblijven; de ingeburgerde mag zich vervolgens in de samenleving geaccepteerd weten. Alle inburgeringsplichtigen onder de nieuwe wet dienen te worden toegerust door een stevig inburgeringsprogramma en een verplichte toets. Er komt een uitgebreid 'delta- plan inburgering' voor oud- en nieuwkomers gericht op een grote inhaalslag in de komende 4 jaar. De ambitie is om alle wachtlijsten voor inburgerings- en taalcurssussen weg te werken. Gemeenten en betrokken maatschappelijke organisaties zullen daarin een belangrijke rol moeten vervullen. Het streven is het niveau van de inburgeringscursus te verhogen tot het niveau van een startkwalificatie.

2. Gemeenten krijgen ruimere bestedingsmogelijkheden om inburgeraars naar capaciteit direct op een hoger niveau te laten inburgeren.

3. Niet alleen van wie naar hier komt, mag kennis van taal en gewoonten verlangd worden; bij allen die hier wonen, moet taalachterstand worden aangepakt. Daartoe komt er een breed programma om taalachterstanden weg te werken. Kinderen waarbij op driejarige leeftijd door het consultatiebureau of elders een taalachterstand wordt geconstateerd, zullen via kinderopvang/peuterspeelzalen, voor- en vroegschoolse educatie (groep 0) en aparte (schakel)klassen op het vereiste niveau worden gebracht. De ouders van die kinderen worden hierbij direct betrokken via een verbrede leerplicht.

4. Ook arbeidsparticipatie is belangrijk voor het welslagen van integratie. De inspanning zal daarom mede moeten zijn gericht op een goede toeleiding naar de arbeidsmarkt of zelfstandig ondernemerschap. Dat vergt toerusting vanuit de overheid en minder vrijblijvendheid bij werkgevers en betrokken instellingen. Het kabinet zal dit onderdeel laten zijn van de participatietop met sociale partners.

5. Het gaat echter om meer dan alleen arbeidsparticipatie, het gaat om maatschappelijke participatie en betrokkenheid, niet alleen van personen maar ook van de gemeenschappen waarin men leeft.

9. Het tegengaan van uitsluiting op de arbeidsmarkt bij stage- en arbeidsplaatsen krijgt prioriteit en behoort ook bij bedrijven boven aan de agenda te staan. De inzet is om gezamenlijke doelstellingen te formuleren waarop betrokken partijen elkaar kunnen aanspreken. De overheid geeft het goede voorbeeld bij het nastreven van een in dit opzicht evenwichtig personeelsbeleid. Aan opsporing en vervolging van discriminatie in de praktijk, bijvoorbeeld op de arbeidsmarkt of in het uitgaansleven, wordt zichtbaar meer aandacht gegeven. De politie zal aangiften van discriminatie altijd opnemen.

10. Maatschappelijke betrokkenheid zal zoveel mogelijk worden gestimuleerd. Er zal nog meer ruimte gegeven worden aan maatschappelijke verbanden, particulier initiatief en aan vrijwilligerswerk. Ook breedtesport is een bindende factor in de samenleving. Daarin komen gezondheid, veiligheid, overdracht van waarden en normen, integratie en maatschappelijke binding bijeen. Vanwege deze grote maatschappelijke waarde verdient sport actieve ondersteuning vanuit de overheid; er komen meer middelen daarvoor beschikbaar.

Jeugd en gezin

Het gezin is van grote waarde. In het gezin worden kinderen opgevoed, wordt geborgenheid geboden en worden essentiële waarden en normen voorgeleefd en overgedragen aan volgende generaties. Ouders moeten daar voldoende tijd, middelen en vaardigheden voor hebben. Er zal een gezinsvriendelijk beleid worden gevoerd dat erop gericht is dat te bevorderen.

4. De sollicitatieplicht voor alleenstaande bijstandsgerechtigde ouders met kinderen tot 5 jaar wordt geschrapt. De maximale vrijstellingsperiode voor de sollicitatieplicht is 6 jaar. Er komt een scholingsplicht voor deze groep alleenstaande ouders, teneinde na de vrijstelling een baan te vinden. Er zal een regeling komen die werken in deeltijd voor sollicitatieplichtige alleenstaande ouders met kinderen financieel aantrekkelijk maakt.

6. Samen leven begint met samen spelen. De regelgeving ten aanzien van kinderopvang, peuterspeelzalen en voor- en vroegschoolse educatie, waaronder de financiële tegemoetkoming aan ouders, wordt geharmoniseerd. Belangrijkste oogmerken zijn het tegengaan van segregatie in de kinderopvang/peuterspeelzalen, het verhogen van de kwaliteit en het verbeteren van de aansluiting op het eerste jaar van de basisschool. Scholen behouden de mogelijkheid een 0-groep aan te bieden. Op deze manier ontstaat een sluitend systeem van voorzieningen waarbinnen taalachterstanden bij kinderen vroegtijdig kunnen worden onderkend en aangepakt.

7. De totstandkoming van Centra voor Jeugd en Gezin waar zoveel mogelijk medische, sociale en educatieve ondersteuning voor ouders en hun kinderen wordt georganiseerd, zal met kracht ter hand worden genomen. Te denken valt in ieder geval aan het consultatiebureau, opvoedingsondersteuning en gezinscoaching. De organisatie van de jeugdzorg wordt vereenvoudigd en binnen de rijksoverheid 'ontkokerd'. De wachtlijsten zullen worden weggewerkt en de case load voor gezinsvoogden wordt verder verlaagd.

8. Kinderen uit gezinnen met problemen moeten sneller onder toezicht kunnen worden gesteld. Wetgeving zal aan de Kamer worden voorgelegd waarmee de kinderrechter in een fase voordat sprake is van ernstige bedreiging van de ontwikkeling van het kind, een lichtere maatregel zoals verplichte opvoedingsondersteuning kan opleggen. Ouders worden wettelijk aansprakelijk voor schade die hun minderjarige kinderen aanrichten.

10. Jongeren zullen tijdens hun schooltijd 3 maanden maatschappelijke stage volgen zodat ze kunnen kennismaken met de samenleving. Over de verdere vormgeving en de uitvoeringsaspecten van de maatschappelijke stage zal nader in overleg worden getreden met het onderwijsveld en de overige betrokkenen.

11. Het elektronisch kinddossier wordt zo spoedig mogelijk doch uiterlijk 2009 ingevoerd.

12. Voor jongeren tot 27 jaar geldt een leer/werkplicht die bestuurlijk kan worden gehandhaafd door middel van verplichtende begeleidingstrajecten gericht op scholing op straffe van inhouding op een eventuele uitkering ('campus nieuwe kans').

Emancipatie

6. Als onderdeel van het homo-emancipatiebeleid wordt bijzondere aandacht gegeven aan de bevordering van "respect voor verschil", in het bijzonder in etnische kring. In samenspraak met betrokken organisaties zal worden gewerkt aan gerichte maatregelen ter bestrijding van discriminatie van en geweld tegen homo's, zowel op straat als in de sport,

het onderwijs, de (ouderen)zorg en bedrijven. Hiervoor worden voldoende middelen beschikbaar gesteld.

Wonen en wijkaanpak

Meer bouwen met kwaliteit is nodig om de doorstroming op de woningmarkt te bevorderen, de herstructurering van oude stadswijken een impuls te geven en ervoor te zorgen dat starters op de woningmarkt aan een betaalbare, geschikte woning kunnen komen. Dit geldt zowel voor de koopmarkt als voor de huurmarkt. De straat, de wijk, de buurt zijn, buiten het directe leefverband thuis en op het werk, de sociale gemeenschap waarin we dagelijks leven. De kwaliteit van die leefomgeving en de wijze waarop we daarin met elkaar omgaan, bepaalt vaak mede de wijze waarop we overigens in de samenleving staan. Helaas zijn ook in Nederland wijken ontstaan waar door een cumulatie van problemen en tekortkomingen de kwaliteit van die leefomgeving ernstig achterblijft. Dat zijn wijken waarin sprake is van hoge werkloosheid en gebrek aan werkgelegenheid, waarin schooluitval vaker voorkomt, waarin de bevolkingssamenstelling éézijdig is en de huisvesting verouderd, waarin de openbare ruimte verloedert en sprake is van drugsoverlast, criminaliteit en asociaal gedrag. In het besef dat het de mensen zijn die wijken maken, is het onze ambitie om samen met hen en de maatschappelijke organisaties en instellingen die in die wijken actief zijn de noodzakelijke voorwaarden te scheppen, om die wijken weer het been te kunnen laten bijtrekken. Een langdurige, intensieve, samenhangende, en brede aanpak is nodig om die problemen te lijf te gaan.

1. Vóór de zomer zal een actieplan worden opgesteld voor een brede samenhangende "sterke wijken" aanpak die erop is gericht om binnen 8 tot 10 jaar van probleemwijken weer vitale, woon- werk- en leefomgevingen te maken waarin schooluitval is teruggedrongen en de (jeugd)werkloosheid is teruggebracht, werkgelegenheid in de buurt is gebracht de bevolkingssamenstelling gevarieerd is en het prettig wonen is.
2. Woningcorporaties zijn maatschappelijke ondernemingen die een belangrijke maatschappelijke taak vervullen: investeren in goede betaalbare huisvesting en in de kwaliteit van de woon- en leefomgeving.
3. De inzet is om met woningcorporaties afspraken te maken over een bijdrage aan de betaalbaarheid van huurwoningen. Investeringsinspanningen van woningcorporaties in energie-efficiency van de bestaande voorraad woningen kunnen een positieve bijdrage leveren aan een beheerste woonlastenontwikkeling. Het streven is ook hierover met woningcorporaties afspraken te maken. Met corporaties willen we bovendien afspraken maken over het nieuwbouwprogramma en een gezamenlijke gerichte investeringsinspanning voor de aanpak van de meest kwetsbare probleemwijken. Mocht onverhoopt met corporaties geen overeenstemming worden bereikt over hun bijdrage aan de betaalbaarheid en over hun investeringsinspanningen, dan zal anderszins het omvangrijke maatschappelijk vermogen van woningcorporaties actief voor dit doel worden ingezet.
4. De met de corporaties te maken afspraken zullen niet vrijblijvend zijn. Dit geldt zowel voor de afspraken tussen kabinet en corporatiesector als op lokaal niveau voor de afspraken tussen **gemeenten** en de woningcorporaties. Op lokaal niveau kunnen gemeenten op basis van gemeentelijke woonvisies met woningcorporaties concrete prestatieafspraken maken over investeringen van corporaties.
5. **Gemeenten** hebben de taak coördinatie te voeren over wonen, werken, onderwijs en jeugd- en ouderenvoorzieningen. Deze integrale samenhangende aanpak zal vanuit het Rijk worden ondersteund met ook daar een samenhangende interdepartementale benadering.
6. **Gemeenten** worden gestimuleerd zoveel mogelijk via een zogenaamde 1-loket-functie te werken, zodat mensen in wijken, dorpen en steden snel en adequaat worden geholpen.

7. Een deel van het verruimde budget voor stedelijke vernieuwing zal worden ingezet voor buurt- en wijkbudgetten, waaruit eigen initiatieven van bewoners financieel kunnen worden ondersteund.
8. Deze kabinetsperiode vinden geen wijzigingen plaats in de fiscale behandeling van de eigen woning. Er zullen ook geen wijzigingen worden voorbereid of onderzocht voor de periode daarna.
9. Het wetsvoorstel Huurliberalisatie wordt ingetrokken. De stijging van de huren zal worden gekoppeld aan de inflatie.
10. De woningproductie wordt verhoogd naar een niveau van tussen de 80.000 en 100.000 woningen per jaar, waarbij een belangrijke rol is weggelegd voor woningcorporaties.
11. Om te komen tot een evenwichtige woonontwikkeling en bevolkingssamenstelling in een samenhangend stedelijk gebied kan het wenselijk zijn dat randgemeenten meer bouwen voor lagere en middeninkomens. Waar dit het geval is, zal een aanwijzingsbevoegdheid worden ontwikkeld voor die situaties waarin randgemeenten – onverhoopt - onwillig zijn.
12. Het **grootstedenbeleid** zal – na evaluatie - na 2009 worden voortgezet. Hiertoe zal tijdig met de voorbereiding worden begonnen.
13. Veel ouderen willen liefst zo lang mogelijk in hun eigen wijk blijven wonen. Dit kan door wijken generatiebestendig te maken en op wijkniveau servicepunten voor welzijn en zorg na te streven. Ook een grotere variatie in het woningaanbod (met name oplopende zorg) kan eraan bijdragen dat ouderen langer in hun eigen wijk blijven wonen. Woningbouwcorporaties zullen op deze maatschappelijke taak worden aangesproken.

V. Veiligheid, stabiliteit en respect

3. Veiligheid begint bij preventie. De overheid dient burgers, jeugd, scholen, bedrijven, publieke diensten en instellingen aan te spreken op hun bijdrage daaraan. Wijkinitiatieven ter bestrijding van onveiligheid en vermindering van overlast worden ondersteund. Samen met scholen wordt gewerkt aan een klimaat van veiligheid. Preventie en het voorkomen van witwassen van 'criminele middelen' (BIBOB) vormen een onderdeel van het integraal veiligheidsbeleid van gemeenten. Recidive wordt teruggedrongen door de voorwaardelijke invrijheidstelling, versterking van het reclasseringstoezicht en **nazorg door gemeenten** en particuliere organisaties. Er wordt een plan vastgesteld waarin beleid, initiatieven en maatregelen op het terrein van preventie in het kader van een project worden gerealiseerd.
4. De realisatie van de veiligheidsregio's wordt voortgezet. Bij de inrichting daarvan wordt zorg gedragen voor voldoende (lokale) democratische legitimatie. Er komt geen wettelijke verplichting voor lokale brandweerkorpsen om zich te regionaliseren. De meldkamer is een publieke verantwoordelijkheid.
5. Het integraal veiligheidsbeleid van **gemeenten** wordt verder uitgebouwd. In het kader van de eerder genoemde 'sterke' wijkaanpak zal de inzet op 'elke buurt zijn buurtagent' worden voortgezet en zal worden gezien hoe de burgers in hun buurt verder te betrekken zijn bij het verbeteren van veiligheid, bijvoorbeeld via 'veiligheidsbuurt-budgetten' of door meer inspraak te organiseren bij het bepalen van de prioriteiten. Ten behoeve van de veiligheid zullen gemeentelijke toezichthouders de bevoegdheid krijgen boetes wegens overlast in de openbare ruimte uit te delen. De politiesterke in het landelijk gebied wordt waar nodig versterkt. In de prestatieafspraken met de politiekorpsen komt meer ruimte en aandacht voor preventie en zal meer accent worden gelegd op de kwaliteit dan op de kwantiteit.
9. De handhaving van de rechtsorde en van gestelde regels is een eerste voorwaarde voor maatschappelijke integratie en ontwikkeling. Gedogen is geen handhaving en bestaand gedoogbeleid wordt zoveel mogelijk geëlimineerd of teruggedrongen. Verdere verkokering en versnippering van de handhaving wordt tegengegaan; integraal gemeentelijk

veiligheidsbeleid en systematische handhaving door het bestuur worden bevorderd. Bij alle maatregelen verantwoordt de overheid de gevolgen voor de privacy van burgers.

10. De bestrijding van de productie van en de handel in drugs wordt evenals de bestrijding van drugsoverlast onverminderd voortgezet. Het wetsvoorstel tot sluiting van woningen bij illegale drugsverkoop wordt met spoed doorgezet. Ten aanzien van jongeren wordt een krachtig preventiebeleid gevoerd. Coffeeshops bij scholen worden gesloten en coffeeshops in de grensstreek worden tegengegaan. De bestrijding van grootschalige wietteelt wordt geïntensiveerd; er komen geen experimenten en er wordt nauw samengewerkt met buurlanden in het grensgebied. Coffeeshops die zich niet houden aan de AHOJ-G criteria worden zonder pardon gesloten.

11. De aanpak van de groeiende jeugdcriminaliteit vergt een bijzondere inzet ('lik op stuk' aanpak, uitbreiding sancties en gerichte aanpak risicogroepen, preventie door opvoedingsondersteuning, coaching, het voorkomen van schooluitval en het kordaat reageren op spijbelen).

12. De aanpak van criminaliteit en overlastgevend gedrag heeft prioriteit. Een helder en doeltreffend beleid is gebaat bij de stroomlijning van alle (strafrechtelijke) maatregelen om gedrag te beïnvloeden (zoals voorwaardelijke veroordeling, voorwaardelijke sepoten en burgermeesterlijk bevel) volgens het Doe-Normaal model.

13. 'Burgernet' wordt landelijk uitgerold.

15. De aanpak van huiselijk geweld en van eengerelateerde misdrijven zal krachtig worden voortgezet en de opvang van slachtoffers en van hun kinderen zal worden verbeterd.

16. De prostitutiebranche is nog steeds –ondanks de legalisering– een 'broeïnest' van zwartwerken, vrouwenhandel, witwassen en andere vormen van illegaliteit en criminaliteit. Dit dient met kracht bestreden te worden, maar het huidige instrumentarium schiet daarvoor tekort. Dus is de noodzaak aan de orde van een robuustere controle en handhaving, transparantie, en het creëren van meer persoonlijke aansprakelijkheid (met inbegrip van aanpak van klanten van minderjarige en van illegale prostituees); waar nodig met nieuwe middelen en gewijzigde wetgeving. Slachtoffers en vrouwen die uit de branche willen stappen krijgen extra aandacht, bescherming en nazorg. Aan gemeenten zal een ruimere vrijheid worden gegeven om in hun beleid ter zake van ruimtelijke ordening rekening te houden met bestaande bordelen, ook in de regio waarin de betrokken gemeente ligt (inclusief de "nuloptie").

VI. Overheid en dienstbare publieke sector

Een waardevolle democratie, een verbindend bestuur en een dienende overheid zijn voorwaarden voor een duurzame ontwikkeling van onze samenleving. Een waardevolle democratie betekent dat de representatieve democratie zoals we die in de Nederlandse traditie kennen, in ons bestuur centraal blijft staan. Een verbindend bestuur werkt in dialoog met burgers en organisaties en met de verschillende overheden, ook binnen het verband van het Koninkrijk. Een dienende overheid is een overheid die burgers centraal stelt. Minder regels en bureaucratische lasten en een heldere handhaving zijn daarbij nodig, evenals een hoge kwaliteit van publieke voorzieningen. De overheid laat burgers ruimte om initiatief te nemen en rust hen toe om voluit mee te doen. Vertrouwen ligt aan de basis van een goed functionerende overheid. De overheid *schenkt* vertrouwen aan burgers en aan professionals en uitvoerders in de publieke sector, wier vakkennis van cruciaal belang is. De overheid *verdient* vertrouwen door een goede dienstverlening, dialoog met de burgers en een goed evenwicht tussen zorgvuldigheid en slagvaardigheid. Invoering van de maatschappelijke onderneming draagt bij aan een vernieuwing van publieke taken en diensten.

Bestuurlijke inrichting en wetgeving

1. 'Bestuurlijke drukte' wordt verminderd en het effectieve optreden van de overheid als geheel wordt bevorderd door het aantal bestuurslagen dat zich met een bepaald onderwerp bemoeit, stelselmatig te verminderen, zonder de Grondwettelijk verankerde bestuurlijke inrichting te veranderen. Sleutelwoorden in deze aanpak zijn differentiatie en maatwerk. a. Differentiatie in taken, bevoegdheden en bestuurlijke inrichting van gemeenten en provincies wordt in de Gemeentewet en in de Provinciewet mogelijk gemaakt. b. Enkele nader te bepalen (beleids)terreinen worden zo ingericht dat (maximaal) twee bestuurlijke niveaus betrokken zijn: het niveau dat beleid vormt en de taak uitvoert, en maximaal één niveau dat coördineert resp. toezicht uitoefent. Daarna wordt bezien of een dergelijke bestuurlijke inrichting naar meer terreinen kan worden uitgebreid.
2. Herindeling van gemeenten vindt plaats indien daarvoor voldoende lokaal draagvlak bestaat. De verantwoordelijkheid voor de toetsing daarvan berust bij het provinciebestuur; de wetgever toetst de voorstellen in principe uitsluitend op het gevolgde proces.
3. Decentralisatie van taken en bevoegdheden naar en zelfstandigheid van provincies en gemeenten wordt met kracht bevorderd, uit te werken in twee bestuursakkoorden, waarin afspraken worden gemaakt over de bijdragen van provincies resp. gemeenten aan oplossing van maatschappelijke vraagstukken. In dit kader wordt de helft van het aantal doeluitkeringen omgezet in een generieke bijdrage aan de gemeenten en door een nader in te vullen decentralisatie-impuls met budgetoverheveling en/of met verruiming van het lokale belastinggebied inclusief, bij invoering, voor de burgers compenserende beperking van de rijksbelastingen. In deze bestuursakkoorden worden ook afspraken gemaakt over vermindering van de provinciale en gemeentelijke administratieve lasten voor burgers en bedrijven van minimaal 25%.
4. Het kabinet stelt in samenspraak met betrokken provincies en gemeenten een urgentieprogramma op voor de Randstad (Randstadoffensief), waarmee vermindering van bestuurslast, meer bereikbaarheid, een beter woon-, werk- en leefklimaat en versterking van kennis en innovatie worden bevorderd. Één minister krijgt voor dit project de coördinatie.
5. Bij de invulling van overheidszorg en publieke voorzieningen wordt zoveel mogelijk ruimte gelaten voor maatschappelijke betrokkenheid en eigen initiatief. In dat kader wordt de rechtsvorm van een maatschappelijke onderneming ingevoerd.
6. In het wetgevingsbeleid wordt nader invulling gegeven aan vertrouwen in burgers, en aan het functioneren van publieke voorzieningen om ruimte te geven voor vernieuwing en kwaliteitszorg.
7. Een andere wijze van regelgeven, van toezicht en controle, en een meer geïntegreerde en meer projectmatige wijze van beleidsvorming wordt nagestreefd. Dit is tevens een noodzakelijke voorwaarde om minder 'bureaucratische' drukte op rijksniveau te bewerkstelligen. Daardoor kan het aantal, de omvang en de gelaagdheid van primair de beleidsstaven op ministeries worden verminderd via 'normering', gerichte afslanking en flexibilisering (door alle ambtenaren in dienst van het rijk te benoemen).
9. De benoeming van burgemeesters en Commissarissen van de Koningin geschiedt op bindende voordracht van de gemeenteraad respectievelijk provinciale staten, op basis van een wettelijke taakomschrijving en een ambtsinstructie van de regering. De Kroon behoudt het recht om een voordracht om zwaarwegende redenen te weigeren.
10. Het kabinet zal het onderdeel van wetsvoorstel 30 902 dat betrekking heeft op het aantal leden van de gemeenteraad, intrekken.
11. Overeenkomstig het destijds geformuleerde beleid brengt zorgvuldige omgang met gewetensbezwaarde ambtenaren van de burgerlijke stand met zich dat in onderling overleg in plaats van de gewetensbezwaarde een andere ambtenaar van de burgerlijke stand een huwelijk tussen personen van hetzelfde geslacht voltrekt, mits in elke gemeente de voltrekking van een dergelijk huwelijk mogelijk blijft. Mochten er in de gemeentelijke praktijk

problemen ontstaan, dan zullen initiatieven worden genomen om de rechtszekerheid van gewetensbezwaarde ambtenaren veilig te stellen.

Kunst en cultuur

5. De overheid bevordert het eenvoudig en zorgvuldig gebruik van het Nederlands als bestuurstaal en cultuur- en omgangstaal en legt daartoe het Nederlands vast in de Grondwet, onverminderd de wettelijke erkenning van (het gebruik van) de Friese taal.

Volksgezondheid en zorg

In onderzoeken komt steeds weer naar voren dat mensen hun gezondheid het allerbelangrijkste vinden. Niemand wil ziek of hulpbehoevend zijn. Iedereen wil zekerheid dat er in geval van ziekte of ouderdom zorg beschikbaar is. Betaalbaar, toegankelijk en van hoge kwaliteit. De afgelopen jaren heeft de zorgwereld een aantal grote veranderingen meegemaakt met name door de introductie van de nieuwe basisverzekering en het begin van de WMO. Van zowel burgers en patiënten als van de werknemers en professionals in de zorg heeft dat veel aanpassingsvermogen gevraagd. Daarom willen wij de komende jaren vooral investeren in draagvlak bij patiënten en professionals om samen te werken aan het bestrijden van onnodige bureaucratie, het vergroten van het plezier in werken in de zorg en de ontwikkeling richting 'best practices'.

Aandacht voor preventie

1. Voorkomen is beter dan genezen. De beste garantie voor beheersing van de zorgkosten vormt een effectief preventiebeleid. Effectief betekent vooral: lagere gezondheidskosten en minder grote verschillen in levensverwachting op basis van sociaal economische achtergronden.

2. Met alle betrokken partijen zullen afspraken en doelstellingen over preventie worden vastgesteld. In dat kader kan aan de orde komen het ontwikkelen van nieuwe verzekeringsvormen waarin het ondersteunen van een gezonde leefstijl, voorzorg en preventie een plaats krijgen. In dit kader wordt nagegaan of het zinvol is het voor verzekeraars mogelijk te maken om langdurige contracten aan te bieden.

3. Ook scholen en de Centra voor Jeugd en Gezin kunnen een voorname rol spelen in het preventiebeleid. In dit licht worden nadere afspraken gemaakt over opvoedingsondersteuning, voedingsvoorlichting, gymnastiek- en zwemlessen, stimulering van sportbeoefening en verkoop van snacks en zoetwaren op school.

6. Hoogwaardige verslavingszorg is mede gericht op arbeidsrehabilitatie en re-integratie, evenals experimenten met meer verplichtende vormen van afkicken.

7. De financiering van medicinale verstrekking van heroïne wordt voor de thans participerende steden ook na 2007 voortgezet.

Premie, zorgtoeslag, pakket en eigen betalingen

11. De tegemoetkoming van de TBU wordt overgeheveld naar de WMO. De WMO zal meer worden toegespitst op voorzieningen voor chronisch zieken en gehandicapten.

Care

25. Wel is het hard nodig om langs velerlei wegen te blijven streven naar een lagere werkdruk, minder bureaucratie, een grotere doelmatigheid en een sterkere positie van de zorgconsument. Met het oog daarop worden de volgende ontwikkelingen bevorderd:

26. Het kabinet zal in dialoog met het veld de ontwikkeling van nieuwe concepten in de care onderzoeken, bevorderen en belonen. Sleutelwoorden zijn daarbij kleinschaligheid, inbedding in wijken en buurten, ontbureaucratisering en ruimte voor de professional.

27. In het licht van de noodzaak en wenselijkheid verder in te spelen op de toenemende diversiteit van woon- en zorgbehoeften, met name bij ouderen, zal het financieel scheiden van wonen en zorg verder worden bevorderd.

30. Vooralsnog zullen **geen verdere stappen worden gezet in het traject van WMO en AWBZ**. De WMO moet gemeenten de mogelijkheid bieden om met een maatwerkbenadering maatschappelijke participatie van burgers te stimuleren in combinatie met het bieden van specifieke hulp.

Immigratiebeleid.

6. Om op korte termijn de nalatenschap van de oude Vreemdelingenwet af te wikkelen komt er een regeling in het kader waarvan ambtshalve een verblijfvergunning wordt verleend aan personen die aan de volgende objectieve criteria voldoen:

- a. een eerste asielaanvraag ingediend voor 1 april 2001;
- b. ten aanzien van wie geen contractindicaties om reden van criminaliteit (criteria voor ongewenst verklaring) of oorlogsmisdrijven bestaan;
- c. voor 13 december 2006 in opvang van het project terugkeer verkeerden (oorspronkelijk project en zij-instroom) en alsnog in procedure waren verwickeld onderscheidenlijk nog niet waren uitgestroomd, dan wel;
- d. op dat moment Nederland niet verlaten hadden of daaruit verwijderd waren en blijkens een uitdrukkelijke verklaring van de burgemeester van een gemeente daar bekend waren en aantoonbaar sinds begin 2006 verbleven in het kader van noodopvang (zoals gedefinieerd in het kader van het project terugkeer) dan wel daarin terecht zijn gekomen in de loop van 2006 in onmiddellijke aansluiting op hun uitstroom uit het project terugkeer bedoeld onder c, dan wel;
- e. op grond van de oude vreemdelingenwet in het kader van het categoriale beschermingsbeleid of op medische gronden een tijdelijke verblijfsvergunning hadden verkregen, welke nog niet was ingetrokken op 13 december 2006.

Deze regeling is gekoppeld aan de volgende afspraken:

- a. Juridische verankering die beroep op vergelijkbaarheid van andere gevallen en hernieuwde instroom van MOB-ers uitsluit.
- b. Overeenstemming bereiken met VNG over huisvesting en integratie van de toegelaten personen alsmede over het verlenen van medewerking aan uitvoering van de Vw 2000 inclusief terugkeer.
- c. Overeenstemming met de VNG over het niet verlenen van opvang voor asielzoekers die uitgeprocedeerd zijn onder het regime van de vreemdelingenwet alsmede voor personen die niet onder bovenvermelde regeling vallen.
- d. Toelatingsprocedure asiel verbeteren naar aanleiding van evaluatie Vreemdelingenwet 2000.
- e. Nieuwe achterstanden met kracht tegengaan.

Financieel kader 2008-2011

Investeringsagenda 2008-2011

Pijler 4: Sociale samenhang **2500 mln**

Investeren in wijkaanpak (*) 400 mln ((*) Het totale aandeel op grond van de evenredigheidssystematiek is ongeveer 0,65 mld. Met de gemeenten zullen bestuurlijke afspraken worden gemaakt over de inzet van deze intensivering langs de in de tabel opgenomen lijnen.

Integratie 200 mln

Participatie arbeid, onderkant arbeidsmarkt, armoedebeleid 280 mln

Kinderopvang 700 mln

WAO – WIA 520 mln

Alkmaar
Almelo
Amersfoort
Arnhem
Breda
Deventer
Dordrecht
Eindhoven
Emmen
Enschede
Groningen
Haarlem
Heerlen
Helmond
Hengelo
's-Hertogenbosch
Leeuwarden
Leiden
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Schiedam
Sittard-Geleen
Tilburg
Venlo
Zaanstad
Zwolle

Jeugd en Gezin 400 mln

Pijler 5: Veiligheid, stabiliteit en respect 700 mln

Aandeel Gemeentefonds in lokale veiligheid 150 mln

Pijler 6: Overheid als bondgenoot – een dienstbare publieke sector 725 mln

Cultuur en monumenten 100 mln

Sport 20 mln

Overig Gemeentefonds en Provinciefonds(*) 5 mln

b. Uitgavenombuigingen en lastenverzwaringen (in miljarden euro)

Efficiency uitvoering SZ en re-integratiebudget 0,48

Overhevelen TBU naar WMO 0,40

Woningbouwcorporaties ten behoeve van wijkaanpak 0,75 (Vormgeving nader te bezien; in afwachting daarvan wordt een heffing verondersteld (en daardoor in CPB-termen een MLO-relevante mutatie; zie aansluittabel)

Bijstand vanaf 27 jaar 100,25

Evenredig aandeel Gemeentefonds en Provinciefonds 0,55 (Tegenover dit evenredig aandeel in de ombuigingen, conform de 'trap op, trap af systematiek', staat ook bij de intensiveringen een evenredig aandeel voor het Gemeentefonds en voor het Provinciefonds. Deze zijn tentatief toegedeeld.)

BTW kermis e.a. attracties van verlaagd naar normaal niveau 0,10

Bijlage: afgesproken specificatie van het financieel kader van het coalitieakkoord 2008-2011 (in mln €)

Ombuigingen 2008 2009 2010 2011 structureel

Efficiency uitvoering SZ/re-integratie

a. Prestatieplannen CWI/UWV/gemeenten 50 -74 -136 -180 -190

b. Korting flexibel re-integratiebudget gemeenten -50 -100 -200 -300 -300

Overhevelen TBU naar WMO -400 -400 -400 -400 -400

Woningbouwcorporaties tbv wijken (2) -750 -750 -750 -750 -750

Bijstand vanaf 27 jaar 0 -95 -220 -250 -250

Evenredig aandeel GF/PF -350 -400 -500 -550 -450

Intensiveringen 2008 2009 2010 2011 structureel

Pijler 4: sociale samenhang

Investeren in wijkaanpak via GF 100 200 300 400 0

Integratie 50 100 150 200 200

Participatie arbeid, onderkant arbeidsmarkt en armoedebeleid 15 75 215 280 280

Kinderopvang 175 350 525 700 700

WAO - WIA - brugbanen (2007: 680) 665 655 565 520 375

Jeugd en Gezin 100 200 300 400 400

Pijler 5: veiligheid, stabiliteit en respect

Aandeel GF in lokale veiligheid (w.o. buurtbudgetten) 50 75 100 150 0

Pijler 6: overheid als bondgenoot en een dienstbare publieke sector

Cultuur en monumenten 25 50 75 100 100

Alkmaar
Almelo
Amersfoort
Arnhem
Breda
Deventer
Dordrecht
Eindhoven
Emmen
Enschede
Groningen
Haarlem
Heerlen
Helmond
Hengelo
's-Hertogenbosch
Leeuwarden
Leiden
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Schiedam
Sittard-Geleen
Tilburg
Venlo
Zaanstad
Zwolle

G27 IS EEN SAMENWERKINGSVERBAND VAN 27 GROTE STEDEN DIE BETROKKEN ZIJN BIJ HET GROTESTEDENBELEID

G27

Sport 10 20 20 20 20
Overig GF/PF 0 0 0 5 0

Totaal intensivering (2007: 680) 2663 4070 5435 7000 5800 w.v. aandeel GF/PF 165
320 460 655 0

Alkmaar
Almelo
Amersfoort
Arnhem
Breda
Deventer
Dordrecht
Eindhoven
Emmen
Enschede
Groningen
Haarlem
Heerlen
Helmond
Hengelo
's-Hertogenbosch
Leeuwarden
Leiden
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Schiedam
Sittard-Geleen
Tilburg
Venlo
Zaanstad
Zwolle

G27 IS EEN SAMENWERKINGSVERBAND VAN 27 GROTE STEDEN DIE BETROKKEN ZIJN BIJ HET GROTESTEDENBELEID